

**Okruhy SZZ pro navazující magisterské studium: Učitelství pro střední školy
se specializací ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Český jazyk

1. Pražská škola: strukturalistický pohled na jazyk, činnost PLK, synchronní přístup, funkce; stratifikace národního jazyka; norma, úzus, kodifikace; kodifikační příručky; nejdůležitější vydání Pravidel pravopisu; obtížné pravopisné jevy.
2. Základní slovní druhy, morfologická a slovtvorná charakteristika, syntaktické funkce; učivo o základních slovních druzích.
3. Nezákladní slovní druhy (nástavbové a specifické), morfologická a slovtvorná charakteristika, syntaktické funkce; učivo o zájmenech.
4. Neohebné slovní druhy, jejich morfologická charakteristika a syntaktické funkce; slovtvorná struktura adverbíí; nesamostatné slovní druhy.
5. Vývoj fonologického systému češtiny; současný fonologický systém; klasifikace fonémů; členění souvislé řeči (vnější, vnitřní, terminální předěl). Ortoepie.
6. Různé modely vztahu mluveného a psaného jazyka. Stylizace mluvenosti v textech uměleckého stylu.
7. Způsoby obohacování slovní zásoby. Frazeologie: frazém – idiom, kolokabilita.
8. Současný stav nářeční diferenciacie češtiny. Předmět dialektologie, metody, dialektologické studie; význam ČJA.
9. Pojem styl, stylvotvorné faktory; funkční styly a jejich charakteristika; slohové postupy a jejich modifikace; stylistické příručky.
10. Geneze jazykových projevů a charakteristické rysy textů; textová lingvistika.
11. Teoretické základy české syntaxe: analytická závislostní syntax.
12. Nové přístupy k syntaxi ve 2. pol. 20. století: valenční syntax, funkční generativní popis češtiny, generativní gramatika, kognitivní lingvistika aj. Pražská a brněnská syntaktická škola.
13. Soustava jmenných kategorií a vztah derivační a inflekční morfologie u jmen
14. Soustava slovesných kategorií a vztah derivační a inflekční morfologie u sloves
15. Slovanské jazyky v indoevropské jazykové rodině, čeština a ostatní slovanské jazyky; obecné tendence ve vývoji češtiny (diferenciacie, integrace).

Literární historie a teorie

1. Literární historie, teorie a kritika
2. Interpretační teorie 20. století
3. Problémy naratologie
4. Formalistické myšlení, strukturalismus a literární text
5. Poststrukturalistické myšlení, dekonstruktivní čtení a literatura
6. Současné teoretické myšlení v literatuře (teorie reprezentace a nový historismus, populární kultura, neopragmatismus)
7. Kritické myšlení v české literatuře 19. a 20. století
8. Hlavní podoby a proudy české literatury před rokem 1750
9. Reprezentativní autoři a díla české literatury 19. století
10. Reprezentativní autoři a díla české literatury 20. století
11. Reprezentativní autoři a díla české literatury po roce 1989
12. Estetické, poetologické a ideové tendence v literatuře 19. století
13. Estetické, poetologické a ideové tendence v literatuře 1. poloviny 20. století
14. Estetické, poetologické a ideové tendence v literatuře 2. poloviny 20. století
15. Problematika avantgard 20. století v souvislostech české literatury

Odborné otázky budou východiskem pro zodpovězení otázek didaktických.